

Nr 66.

Utlåtande i anledning av väckt motion om ersättning till linfabrikarbetaren J. A. Söderlund för olycksfall i arbete.
(5:e avd.)

I en inom andra kammaren av herr *Eriksson* i Sandby väckt motion (II: 348) har hemställts, att riksdagen måtte förklara linfabrikarbetaren Johan Axel Söderlund, Gimo, berättigad att komma i åtnjutande av ersättning från riksförsäkringsanstalten för den kroppsskada, han vid olycksfall i arbete ådragit sig, med belopp, som skulle utgått enligt vanliga grunder.

I motionen anföres följande.

Linfabrikarbetaren Johan Axel Söderlund, Gimo, född den 25 augusti 1890, ådrog sig den 23 december 1949 genom olycksfall i arbetet en svår höftskada, för vilken S. intill maj månad 1950 vårdades å Akademiska sjukhuset i Uppsala. På grund av den genom förenämnda olycksfall uppkomna fullständiga arbetsoförmågan erhöll S. å riksförsäkringsanstaltens bekostnad fri läkarvård, samt för tiden $^{23}/_{12}$ 1949— $^{3}/_{5}$ 1950 jämväl sjukpenning. Under maj månad 1950, då S. för ytterligare vård besökte Akademiska sjukhuset, erhöll han av vederbörande läkare meddelande att skadan vore obotlig samt att S. på grund av förenämnda olycksfall med all sannolikhet komme att bliva fullständig invalid, varför livränta i fortsättningen torde komma att utgå från Rfa. Den 20 maj 1950 erhöll S. från anstalten sjukpenning för tiden intill den 3 maj 1950. I samband därmed påpekades »att vidare meddelande kommer senare att lämnas». Enär S. för sin egen och familjens uppehälle vore i beroende av sjukpenningen, och då varken densamma eller något som helst meddelande i övrigt kom S. till del tillskrevs Rfa den 27 juni 1950 med begäran om upplysning, huru ersättningsfrågan för framtiden avsågs att ordnas. Den 7 juli 1950 meddelade anstalten, att frågan om ytterligare ersättning vore under utredning och att i avvaktan på berörda utredning anstalten i samband därmed översände ett belopp av 100 kronor såsom »provisorisk» ersättning. I skrivelse av den 11 juli 1950 meddelades att anstalten funnit sannolikt, att livränta skulle komma att tillerkännas S. i anledning av förenämnda olycksfall men att viss utredning erfordrades för livräntans bestämmande och att anstalten i anledning därav, och i avvaktan på slutförandet av nämnda utredning, samtidigt såsom förskott å den S. sannolikt tillkommande livräntan översänt ett belopp av 100 kronor. I anslutning till de sålunda ovan refererade skrivelserna av den 7 resp. den 11 juli 1950 har S. från anstalten mottagit ett sammanlagt ersättningsbelopp av 100 kronor.

Genom beslut den 26 augusti 1950 förklarade Rfa sedermera att inrättningen, som till prövning förehåft frågan om ersättning till klaganden för tid efter den 3 maj 1950, icke funne sådant samband föreligga mellan klagandens efter sistnämnda dag kvarstående besvär och olycksfallet, att ytterligare ersättning kunde utgå. Med framhållandet av anstaltens tidigare handläggning av ärendet samt de uttalanden som därvid förekommit, men framför allt den omständigheten att S. genom förenämnda olycksfall och därvid uppkommen skada alltjämt vore fullständigt oförmögen till arbete och enligt läkares uttalande fullständigt invalidiserad samt att bestående arbetsoförmåga med all sannolikhet torde bliva följderna av det inträffade olycksfallet, hemställde S. genom skrivelse den 5 september 1950, till kungl. försäkringsrådet att Rfa:s förenämnda beslut måtte undanröjas, samt att S. måtte tillerkännas samma sjukpenning som utgått intill den 3 maj 1950 eller, om så kunde anses lämpligare, att livränta i enlighet med olycksfallsförsäkringslagens bestämmelser måtte till honom i fortsättningen utgå. Genom beslut av den 21 november 1950 har kungl. försäkringsrådet förklarat att rådet ej finner skäl göra ändring i överklagade beslutet.

Av ovanstående referat synes ostridigt framgå, att S. genom olycksfall i arbetet åsamkats kroppsskada medförande för framtiden bestående arbetsoförmåga. Ersättning enligt olycksfallsförsäkringslagens bestämmelser har också under viss tid efter olyckstillfället utgått. Riksförsäkringsanstalten har därjämte vid tvenne tillfällen underrättat S. om att ärendet vore föremål för prövning och att livränta sannolikt skulle komma att tillerkännas S., vilken därutöver såsom »förskott» å kommande ersättning tillställts ett belopp av 100 kronor. Anstaltens sedermera fattade beslut att ytterligare ersättning ej kunde utgå förefaller, sett bl. a. mot denna bakgrund, såsom synnerligen egendomligt och oförklarligt. Det måste sålunda betraktas såsom rimligt och riktigt, att S. vilken — jämte sin familj — lever under synnerligen svåra ekonomiska förhållanden kommer i åtnjutande av den ersättning, till vilken han synes vara berättigad.

Motionären har för utskottet företett *dels* vissa intyg från förmän för och arbetskamrater till Söderlund, vari uttalas, att Söderlund icke före ifrågasvarande olycksfall haft några besvär av höftskada utan varit fullt arbetsför, *dels* ock ett av provinsialläkaren i Östhammar Eric Sandstedt den 22 mars 1953 utfärdat läkarintyg av följande lydelse.

Linfabrikarbetaren Johan Axel Söderlund, från Gimo, som den 23.12.1949 ådrog sig en höftskada genom olycksfall i arbete, efter vilken tid han varit helt arbetsoförmögen, hade visserligen redan före skadan en i vanliga fall sakta fortskridande arthros i vänster höftled, som i sig sannolikt gjort Söderlund mindre arbetsför så småningom om några år. Det är tyvärr så att de subjektiva obehagen och nedsättningen av arbetsförmågan icke alltid äro parallella med de objektiva symtomen, i det att ibland små förändringar ge anledning till stora nedsättning av arbetsförmågan, och i andra fall stora förändringar å röntgen och för övrigt objektivt icke medföra så svåra besvär och endast obetydlig nedsättning av arbetsförmågan. Därför är det i detta fall så gott som omöjligt att avgöra i vilken grad arbetsförmågan beror på sjukdomen och hur mycket som måste skrivas på olycksfallets konto.

Då hans arbetsförmågas upphörande emellertid i tiden står i direkt för-

bindelse med olycksfallet, kan det enligt min mening ej uteslutas att skadan i väsentlig grad är orsak till nedsättningen av arbetsförmågan.

Ovanstående intygas på heder och samvete.

Utskottet. Såvitt utskottet kunnat finna, är det i förevarande fall icke möjligt att med bestämdhet avgöra, huruvida icke den skada, varav Söderlund lider, föranletts av det olycksfall, som drabbade honom den 23 december 1949. Med hänsyn härtill och till omständigheterna i övrigt anser utskottet skäligt, att ytterligare ekonomisk gottgörelse beredes Söderlund av statsmedel. Utskottet vill föreslå, att ersättning tillerkännes Söderlund med samma belopp, som skolat tillkomma honom, därest skadan föranletts av olycksfall i arbete, dock att ersättning icke bör utgå retroaktivt för längre tid än från och med den 1 januari 1953. Härav uppkommande kostnader torde böra bestridas från anslaget till Diverse pensioner och understöd m. m.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i anledning av motionen II: 348 medgiva, att till Johan Axel Söderlund må på grund av ifrågasvarande skada från anslaget till Diverse pensioner och understöd m. m. utbetalas ersättning, som om lagen om försäkring för olycksfall i arbete varit tillämplig, dock att ytterligare ersättning icke må utgå till Söderlund för tid före den 1 januari 1953.

Stockholm den 14 april 1953.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Närvarande: se under utlåtandet nr 64.